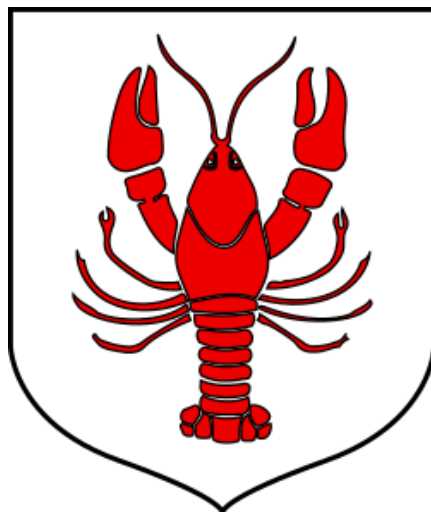

eko-precyzja

**Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc,
w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa
osób wykorzystujących obszar wodny do pływania,
kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji
na terenie Gminy Raków**

Raków, 2025

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

Spis treści

1. Cel i podstawy prawne opracowania	4
2. Zakazy i obowiązki osób przebywających na obszarze wodnym	5
3. Charakterystyka i uwarunkowania udostępniania wód dla turystyki i rekreacji Gminy Raków	6
4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych Gminy Raków	23
4.1. Szczególnie groźne sytuacje to:.....	23
4.2. Zagrożenia dla osób kąpiących się	23
4.3. Zagrożenia dla osób poruszających się jednostkami pływającymi.	24
4.4. Zagrożenia dla osób nurkujących z użyciem aparatów nurkowych.	24
4.5. Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie	25
4.6. Zagrożenia dla osób uprawiających morsowanie - kąpiel w zimnej wodzie.	25
5. Siły i środki, które mogą być wykorzystywane dla ograniczania zagrożeń oraz akcji ratowniczych na obszarach wodach Gminy Raków.	26
6. Telefony alarmowe	27
7. Podsumowanie	28
Spis tabel	29
Spis rysunków.....	29
ARKUSZ UZGODNIENÍ	30

1. Cel i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych Gminy Raków w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. 2023 poz. 714 ze zm.) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

1. dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
2. oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
3. prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a. oznakowaniu miejsc niebezpiecznych;
 - b. objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli;
 - c. uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
4. informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
5. zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, odpowiada (art. 4 ust. 2):

1. na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku;
2. na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie;
3. na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej „zarządzającym obszarem wodnym”.

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

2. Zakazy i obowiązki osób przebywających na obszarze wodnym

Zakazy osób korzystających z obszaru wodnego

Zakazy i ograniczenia dotyczące korzystania z obszaru wodnego zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2025 poz. 960 z późn. zm.) każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Prawo do powszechnego korzystania z wód nie sprowadza się wyłącznie do prawo do kąpeli, stąd zakaz kąpeli nie oznacza zakazu powszechnego korzystania z wód. Nie wszystkie wody powierzchniowe stanowią obszary bezpieczne i właściwe do kąpeli. Na wodach powierzchniowych nadających się do tego celu mogą być wyznaczane kąpieliska lub miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli, zdefiniowane szczegółowo w w/w ustawie. W przepisach m.in. ustawy Prawo wodne zostały określone wymagania dla kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli, a także zostały sprecyzowane obowiązki organizatorów takich miejsc.

Korzystanie z kąpeli dozwolone jest wyłącznie na terenie kąpielisk lub miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli - w miejscach do tego wyznaczonych i wyraźnie oznakowanych, w których zapewnione jest spełnienie wszystkich wymagań określonych przepisami prawa, zapewniających bezpieczeństwo osób korzystających z tych miejsc, w tym dotyczących obecności ratowników oraz prowadzenia badań stanu sanitarnego wody.

Przepisy art. 55 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz.U. 2025 poz. 734 z późn. zm.) wskazują, że za kąpiel w miejscu zabronionym grozi kara grzywny (mandat karny) do 250 zł lub kara nagany (dotyczy osób od 17-go roku życia). W przypadku osób nieletnich - z uwagi na fakt, że ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich, określająca wykroczenia, za które nieletni ponoszą odpowiedzialność, nie wskazuje w/w art. 55 Kodeksu wykroczeń - dowody potwierdzające w/w czyn rozpatrywane są przez sąd rodzinny i nieletnich.

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Obowiązki osób korzystających z obszaru wodnego

Zgodnie z zapisami art. 3 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych osoby przebywające na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób, a w szczególności do:

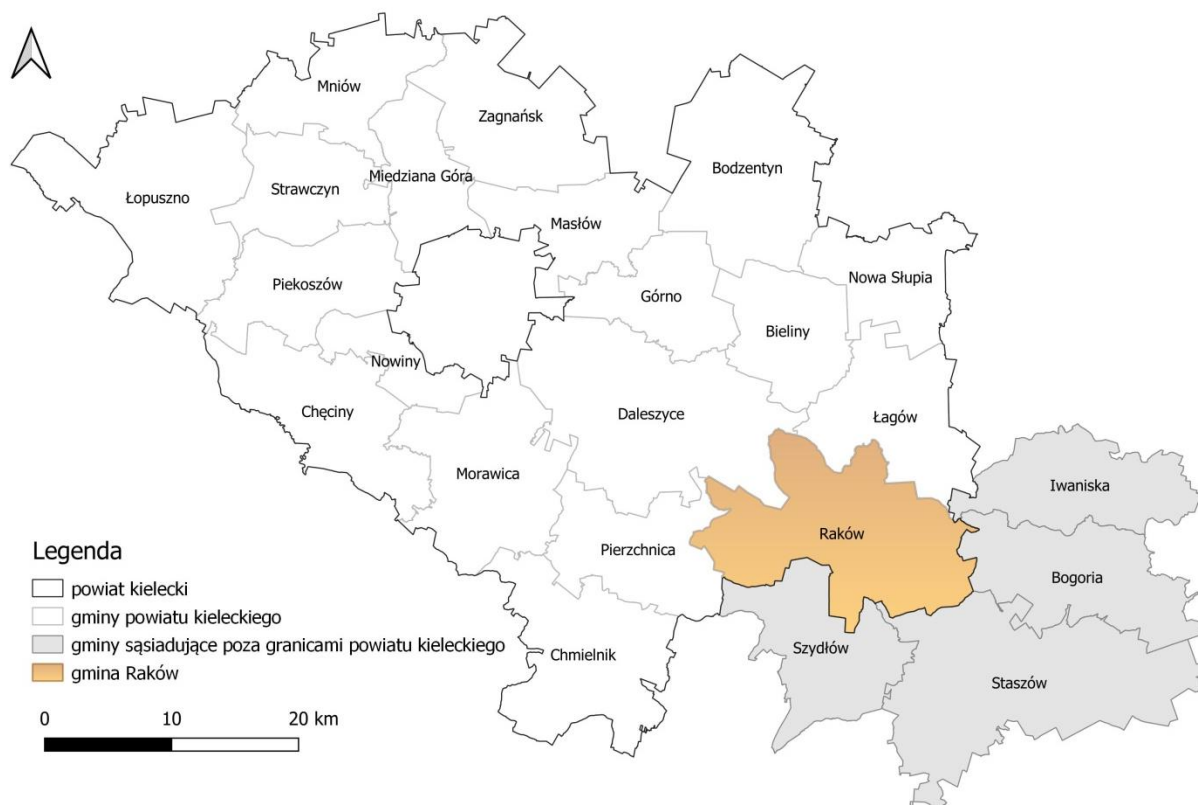
- zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;
- stosowania się do znaków nakazu i zakazu umieszczanych na w/w terenie, przy obiekcie lub urządzeniu;
- zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
- użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie i zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
- bezzwłocznego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub zarządzających obszarami wodnymi, o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób.

3. Charakterystyka i uwarunkowania udostępniania wód dla turystyki i rekreacji Gminy Raków

Gmina Raków znajduje się w południowo - wschodniej części powiatu kieleckiego, w środkowej części województwa świętokrzyskiego i graniczy z następującymi jednostkami samorządu terytorialnego:

- Gminą Łagów (powiat kielecki, województwo świętokrzyskie);
- Gminą Daleszyce (powiat kielecki, województwo świętokrzyskie);
- Gminą Iwaniska (powiat opatowski, województwo świętokrzyskie);
- Gminą Bogna (powiat staszowski, województwo świętokrzyskie);
- Gminą Staszów (powiat staszowski, województwo świętokrzyskie);
- Gminą Szydłów (powiat staszowski, województwo świętokrzyskie);
- Gminą Pierzchnica (powiat kielecki, województwo świętokrzyskie).

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Rysunek 1. Gmina Raków na tle powiatu kieleckiego i sąsiadujących gmin

źródło: opracowanie własne

Klimat

Gmina Raków znajduje się w częstochowsko-kieleckiej dzielnicy klimatycznej.

W południowej części gminy na klimat lokalny oddziałuje zbiornik wodny Chańcza. Wpływ zbiornika przejawia się głównie zmniejszeniem kontrastów termicznych w otoczeniu zbiornika zarówno w skali dobowej jak i rocznej. Duża pojemność cieplna mas wody zgromadzonych w zbiorniku sprawia, iż w nocy zbiornik łagodzi spadki temperatury natomiast w ciągu dnia działa ochładzająco. Podobnie w przekroju rocznym zbiornik działa ochładzająco wiosną i latem natomiast jesienią w otoczeniu zbiornika zaznacza się lokalny wzrost temperatury. Różnice w szybkości nagrzewania i ochładzania powierzchni wodnej i lądu oraz brak przeszkód terenowych na taflি zbiornika powodują wzrost średniej rocznej prędkości wiatru na brzegach zbiornika.

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Formy Ochrony Przyrody

Na terenie gminy Raków występują następujące formy ochrony przyrody:

- **Park Krajobrazowy:**
 - Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy.
- **Obszar Chronionego Krajobrazu:**
 - Chmielnicko-Szydłowski;
 - Cisowsko-Orłowski.
- **Obszar Natura 2000:**
 - Lasy Cisowsko-Orłowskie.
- 5 użytków ekologicznych;
- 11 pomników przyrody.

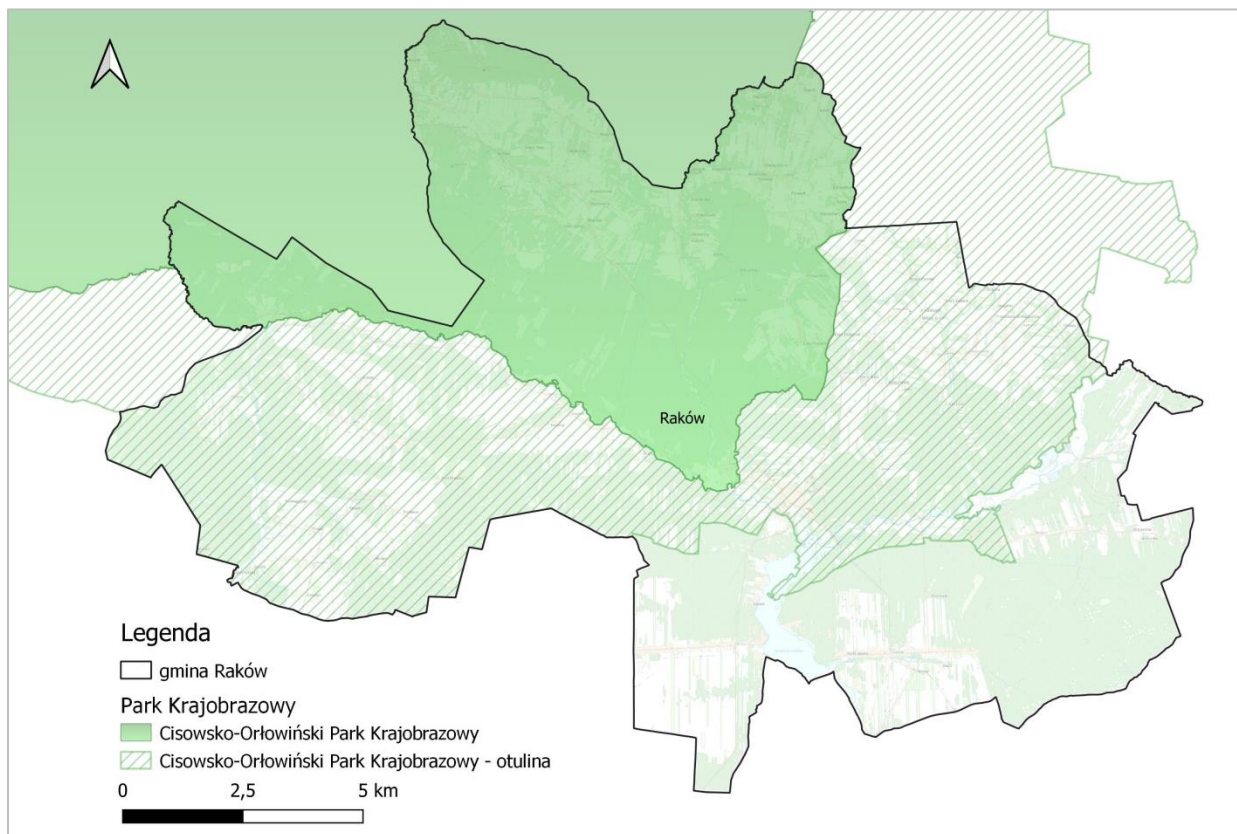
Park krajobrazowy

Nazwa: Cisowsko-Orłowski Park Krajobrazowy;

Data utworzenia: 1988-06-10;

Powierzchnia [ha]: 20693,0000;

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Uchwała Nr XXVIII/279/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach z dnia 10 czerwca 1988 r. w sprawie ustanowienia Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich.

Rysunek 2. Park Krajobrazowy na terenie gminy Raków
źródło: opracowanie własne

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Obszar Chronionego Krajobrazu:

Nazwa: Chmielnicko-Szydłowski;

Data wyznaczenia: 1995-11-21;

Powierzchnia [ha]: 60733,0000;

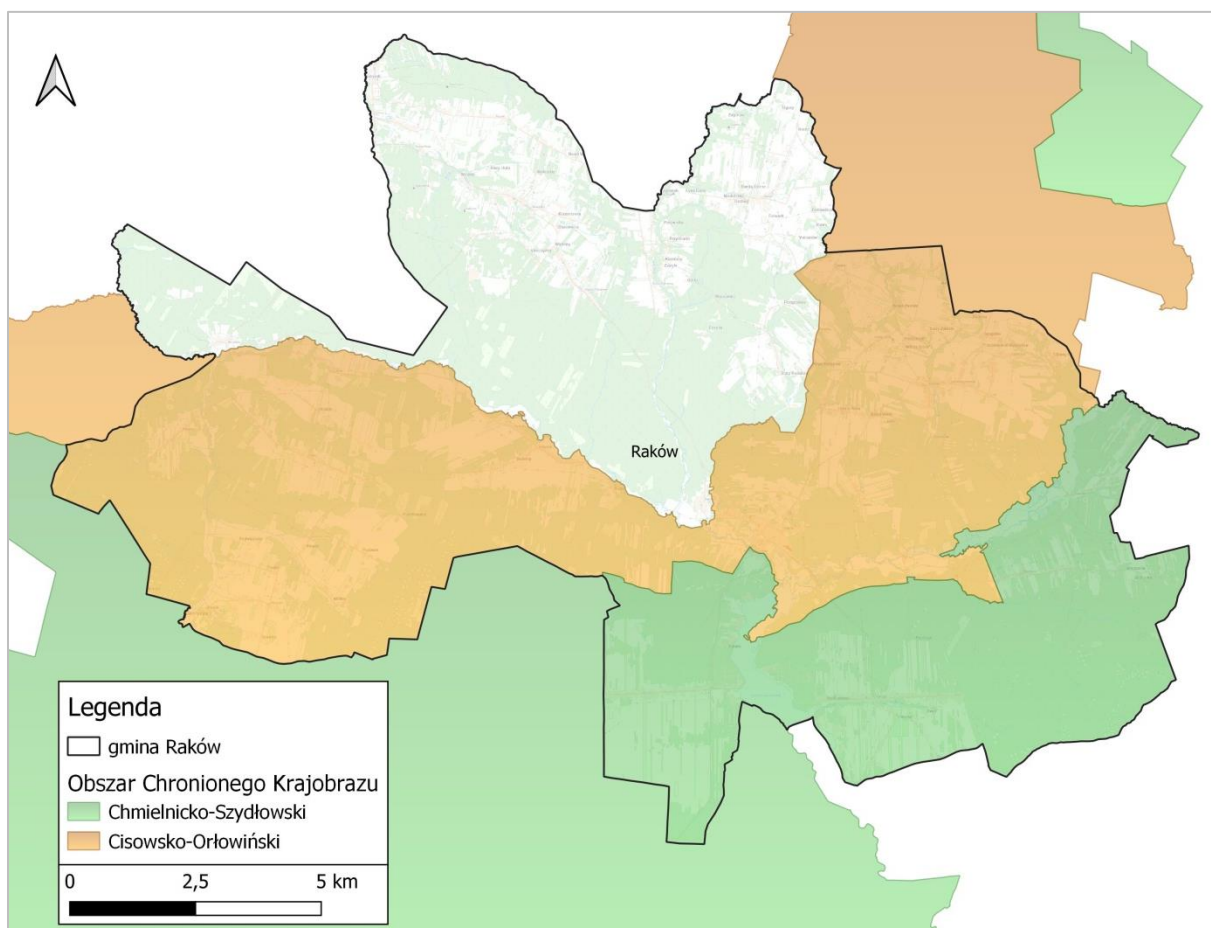
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim.

Nazwa: Cisowsko-Orłowiński;

Data wyznaczenia: 2001-11-03;

Powierzchnia [ha]: 25336,0000;

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Rozporządzenie Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu.

Rysunek 3. Obszar Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Raków

źródło: opracowanie własne

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Natura 2000:

Nazwa: Lasy Cisowsko-Orłowińskie;

Kod obszaru: PLH260040;

Rodzaj ochrony: Dyrektywa siedliskowa;

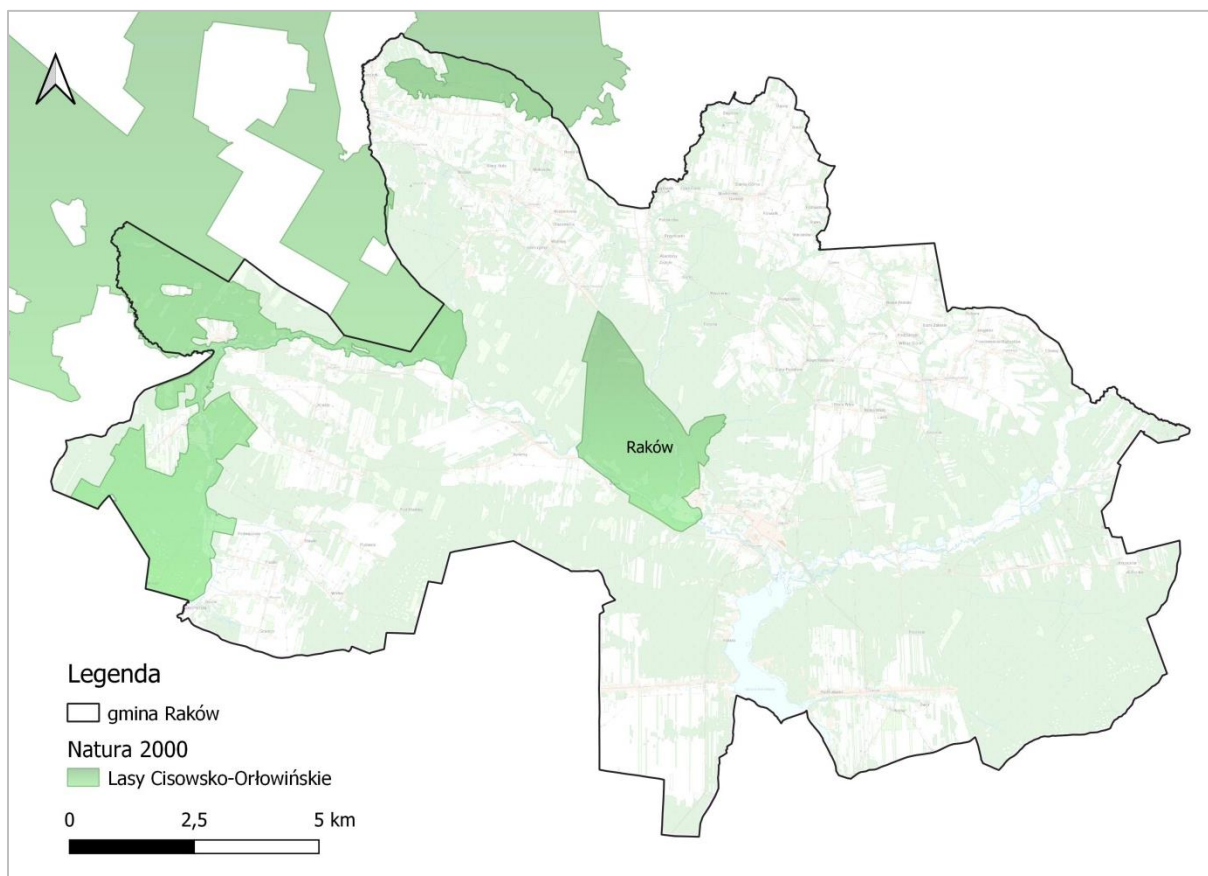
Data wyznaczenia przez KE: 2011-02-08;

Data wyznaczenia w Polsce: 2022-03-02;

Status: specjalny obszar ochrony siedlisk;

Powierzchnia [ha]: 10406,8700;

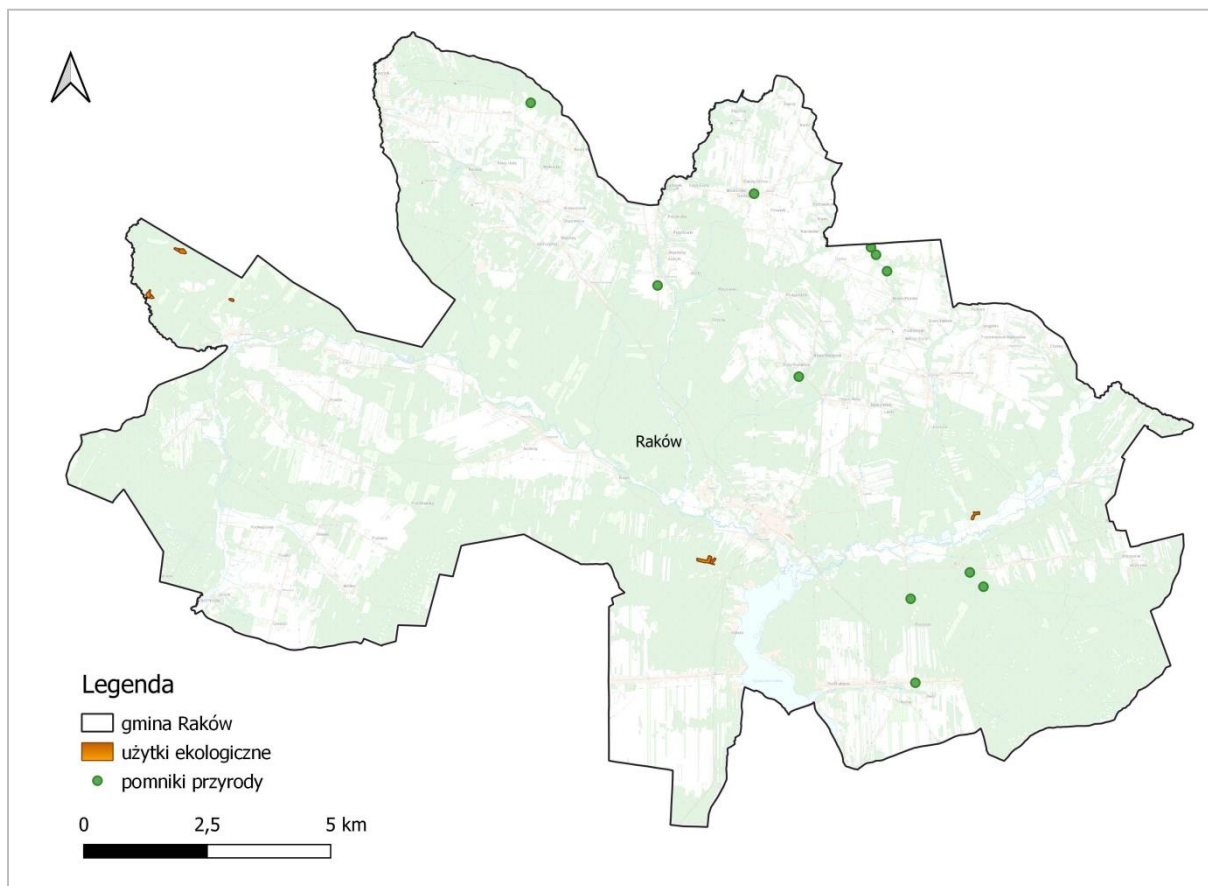
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE).

Rysunek 4. Natura 2000 na terenie gminy Raków
źródło: opracowanie własne

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Na terenie gminy Raków znajduje się 5 użytków ekologicznych oraz 11 pomników przyrody.

Rysunek 5. Użytki ekologiczne i pomniki przyrody na terenie gminy Raków

źródło: opracowanie własne

Wody powierzchniowe

Jednolita część wód powierzchniowych - rozumie się przez to oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:

- jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny;
- sztuczny zbiornik wodny;
- struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich części;
- morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Gmina Raków znajduje się w zasięgu pięciu zlewni jednolitych części wód powierzchniowych i jest położona w obrębie Dorzecza Wisły. Układ hydrologiczny regionu odgrywa istotną rolę w kształtowaniu lokalnego środowiska wodnego.

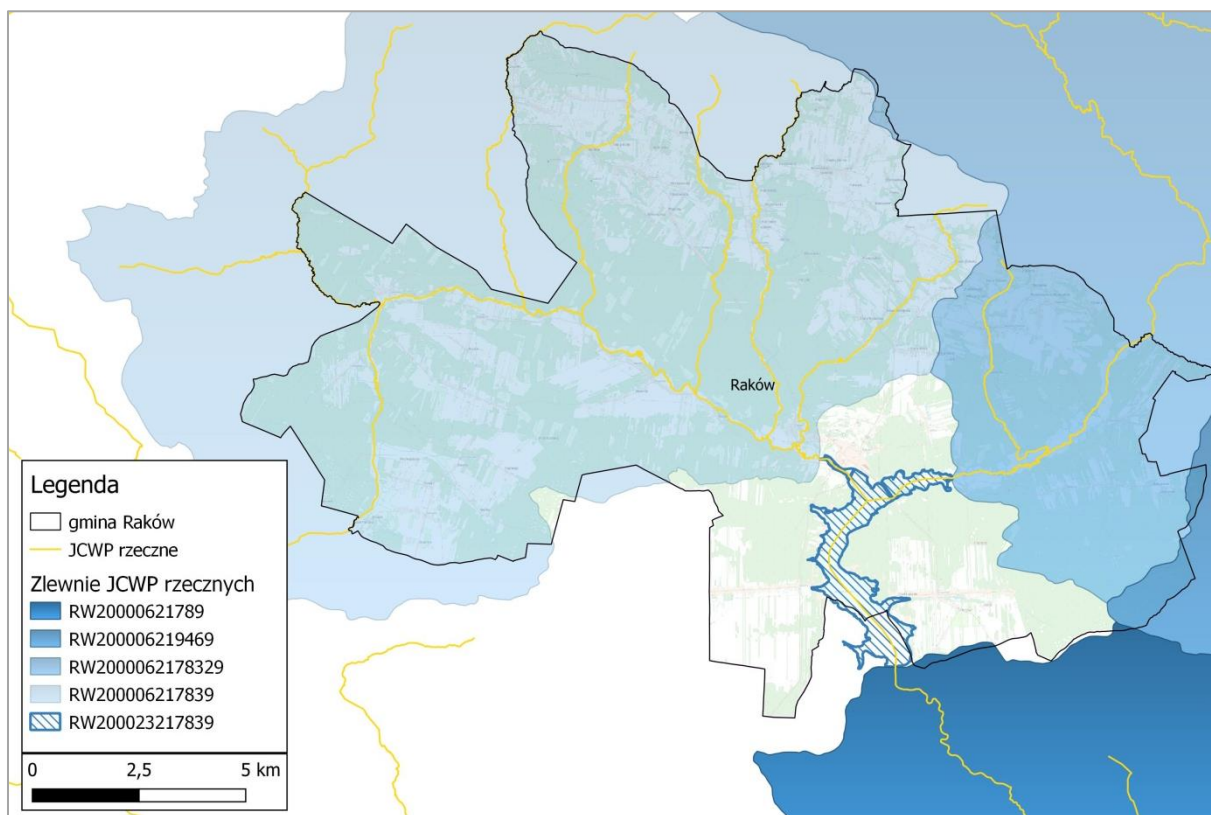
Na terenie gminy częściowo zlokalizowany jest zbiornik wodny Chańcza, usytuowany na 36 kilometrze rzeki Czarnej Staszowskiej. Jest to największy akwen na Kielecczyźnie, o powierzchni około 457 ha i całkowitej pojemności wynoszącej około 24 mln m³.

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Tabela 1. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Raków

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW20000621789	Czarna od zb. Chańcza do ujścia
RW200006219469	Kacanka
RW2000062178329	Łagowianka
RW200006217839	Czarna do zb. Chańcza
RW200023217839	Zb. Chańcza

źródło: karty.apgw.gov.p

Rysunek 6. JCWP na tle gminy Raków

źródło: opracowanie własne

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Zbiornik Wodny Chańcza¹

Rysunek 7. Zbiornik Wodny Chańcza

źródło: www.gov.pl

Położenie geograficzne: Obszar zapory i zbiornika leży w obrębie mezoregionu Pogórze Szydłowskie, które przynależy do makroregionu Wyżyna Kielecka, a ten z kolei należy do podprowincji Wyżyna Małopolska. Dorzecze Czarnej Staszowskiej znajduje się na terenie województwa świętokrzyskiego.

Lokalizacja: południowo - wschodnia część województwa świętokrzyskiego, na terenie trzech gmin: Szydłów, **Raków**, Staszów i dwóch powiatów: Staszów (110 ha) i Kielce (360 ha).

Pierwotną decyzję o budowie zbiornika wodnego Chańcza podjęto w 1967 roku. Planowany zbiornik miał rozwiązać problemy gospodarki wodno-ściekowej Kopalni Siarki „Siarkopol” w Grzybowie. Ostateczny projekt opracował „Hydroprojekt” Warszawa w 1972 roku. Budowę zbiornika rozpoczęto dwa lata później, a zakończenie inwestycji i oddanie do eksploatacji nastąpiło 31.12.1984 roku. Ze względu na głębokości i powierzchnię zalewu zalicza się do zbiorników nizinnych. Pierwotnie głównym użytkownikiem była Kopalnia Siarki w Grzybowie, która w 1993 roku zaprzestała wydobywania siarki i przeszła na produkcję dwusiarczanu węgla, co zmniejszyło jej zapotrzebowanie na wodę. Zbiornik stał się atrakcyjnym miejscem rekreacji i przynosi mieszkańcom okolicznych gmin korzyści gospodarcze wynikające z turystyki. W 2013 r. zrealizowana została MEW (Mała Elektrownia Wodna) o mocy nominalnej 160 kW, która wykorzystuje jądowy przepływ wody ze zbiornika i produkuje energię elektryczną.

¹ www.gov.pl

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Główne funkcje zbiornika:

- zapewnienie przepływu biologicznego w rzece w Czarnej Staszowskiej;
- pokrycie potrzeb wodnych dla stawów rybnych poniżej zapory w Kurozwękach i Rytwianach;
- wytworzenie retencji użytkowej;
- redukcja fal powodziowych;
- produkcja energii elektrycznej;
- aktywizacja turystyczno-rekreacyjna regionu.

Rozmieszczenie kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli oraz niestrzeżonych miejsc kąpielowych nad zbiornikiem wodnym Chańcza

Zbiornik wodny Chańcza to jedno z głównych miejsc rekreacji wodnej w regionie świętokrzyskim. W przeszłości funkcjonowały tam dwa miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli, jedno organizowane przez gminę Raków, drugie przez osobę prywatną od strony wsi Chańcza. Oba były strzeżone w sezonie letnim.

- Plaża w miejscowości Chańcza
- Plaża Główna I w Chańcy - od strony tamy, teren Gminy Staszów

nad bezpieczeństwem kąpiących się czuwali ratownicy WOPR. Od 2021 roku na terenie zbiornika nie działają już jednak żadne oficjalne kąpieliska strzeżone, a plaża nie jest nadzorowana przez służby ratownicze.

Mimo braku formalnego kąpieliska, zalew cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców i turystów. W sezonie letnim wykorzystywany jest jako miejsce okazjonalnie przeznaczone do kąpeli oraz rekreacji. Można tu korzystać z niestrzeżonych miejsc kąpielowych, pływać kajakiem, rowerem wodnym, łodzią, uprawiać windsurfing, sporty motorowodne oraz wędkować. Zbiornik pełni funkcję rekreacyjną, choć kąpiel odbywa się wyłącznie na własną odpowiedzialność.

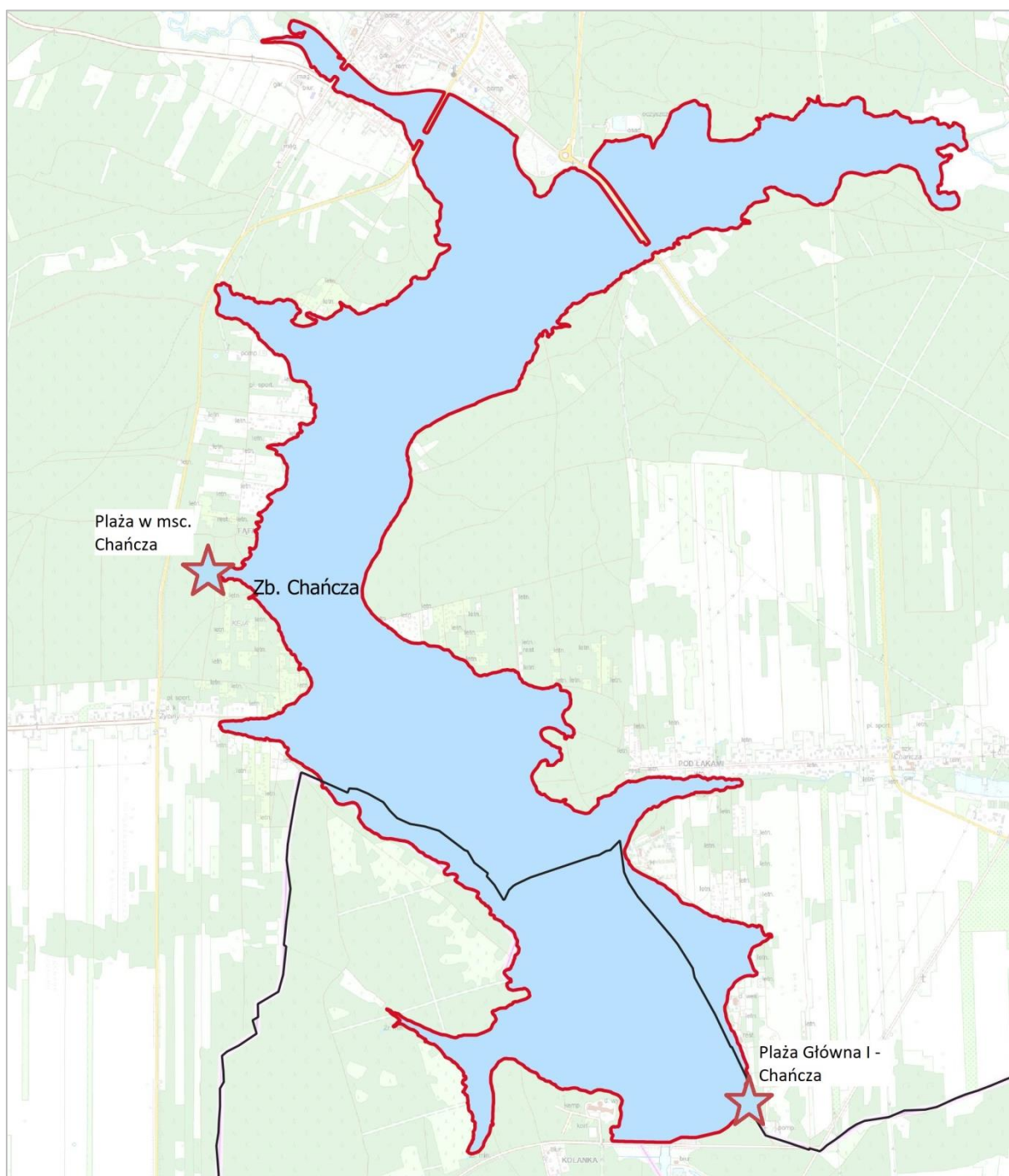
Zgodnie z uchwałą NR XII/42/08 Rady Powiatu w Kielcach z dnia 14 kwietnia 2008 roku wprowadzono tzw. Strefę ciszy łączącą od wschodu- granica działki o nr ewid. 1015/4 w msc. Chańcza z przeciwległym brzegiem zachodnim stanowiącym linię brzegową przy ośrodku Wypoczynkowym „Cztery Wiatry”- jest to linia przy zaporze. Strefę ciszy oznaczoną bojami wyznacza corocznie Urząd Gminy w Rakowie za pomocą boi.

Ponadto zgodnie z uchwałą NR XII/41/08 Rady Powiatu w Kielcach z dnia 14 kwietnia 2008 roku wprowadzono zakaz używania jednostek pływających z napędem motorowym na zbiorniku Chańcza w godzinach od 19:00-9:00

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Nad bezpieczeństwem zbiornika wodnego Chańcza w okresie letnim czuwa patrol policji wodnej, który dba o porządek i bezpieczeństwo na wodach zbiornika oraz pełni funkcje prewencyjne na terenach przywodnych.

W tym czasie wprowadzana jest również tymczasowa organizacja ruchu, mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa nad zbiornikiem Chańcza poprzez upłynnienie ruchu drogowego.

Rysunek 8. Zbiornik Wodny Chańcza w obrębie gminy Raków

źródło: opracowanie własne

Aktualne warunki i zagrożenia:

Obszar zbiornika Chańcza znajduje się obecnie w okresie suszy. Obniżenie poziomu wód prowadzi do odsłonięcia niebezpiecznych przeszkód podwodnych czy nagłych zmian głębokości. W niektórych miejscach może to znacząco zwiększać ryzyko utonięć lub urazów. Dodatkowo, wysokie temperatury i niski przepływ wody sprzyjają zakwitom sinic, które są obserwowane w wielu częściach zbiornika. Ich obecność stanowi poważne zagrożenie zdrowotne, zwłaszcza dla osób kąpiących się oraz dzieci. Przesuszenie terenów przyległych, zwłaszcza w obrębie nieformalnych stref biwakowych, zwiększa także ryzyko pożarowe. Brak regularnych opadów i ekstremalne warunki atmosferyczne pogłębiają zagrożenia związane z użytkowaniem tego obszaru.

Plaża w miejscowości Chańcza

Plaża w miejscowości Chańcza jest chętnie odwiedzana w sezonie letnim, a w okolicy znajdują się liczne domki letniskowe. Mimo to brakuje tam oznakowań informujących o zagrożeniach czy zakazie kąpieli. Znajdują się kładki, na których obowiązuje zakaz wstępu, jednak mogą być ignorowane. Miejsce przyciąga wielu wędkarzy i nie posiada infrastruktury ani zabezpieczeń zapewniających bezpieczne korzystanie z akwenu. Dodatkowym zagrożeniem jest częste występowanie sinic, które mogą stanowić poważne ryzyko zdrowotne. Korzystanie z plaży odbywa się na własne ryzyko.

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Rzeka Czarna Staszowska:

To niewielki ciek wodny przepływający przez teren Gminy Raków. W okresie letnim dzieci kąpią się tam pod opieką dorosłych, mimo braku wyznaczonego kąpieliska. Rzeka ma niski stan wody, a brzegi porośnięte są gęstą roślinnością.

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Teren w pobliżu łowiska i domków letniskowych:

Obszar ten charakteryzuje się dużym ruchem turystycznym, m.in. ze względu na obecność licznych domków letniskowych dostępnych do wynajęcia. Teren jest otwarty, nieogrodzony i pozbawiony oznaczeń ostrzegawczych oraz podstawowych zabezpieczeń. Kładki wodne są niezabezpieczone, a w akwenie często obserwuje się użytkowanie skuterów wodnych, co dodatkowo zwiększa ryzyko kolizji i wypadków. Pomimo wysokiej popularności tego miejsca, brakuje rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo, co może stanowić istotne zagrożenie, zwłaszcza dla rodzin z dziećmi i osób nieobeznanych z warunkami lokalnymi.

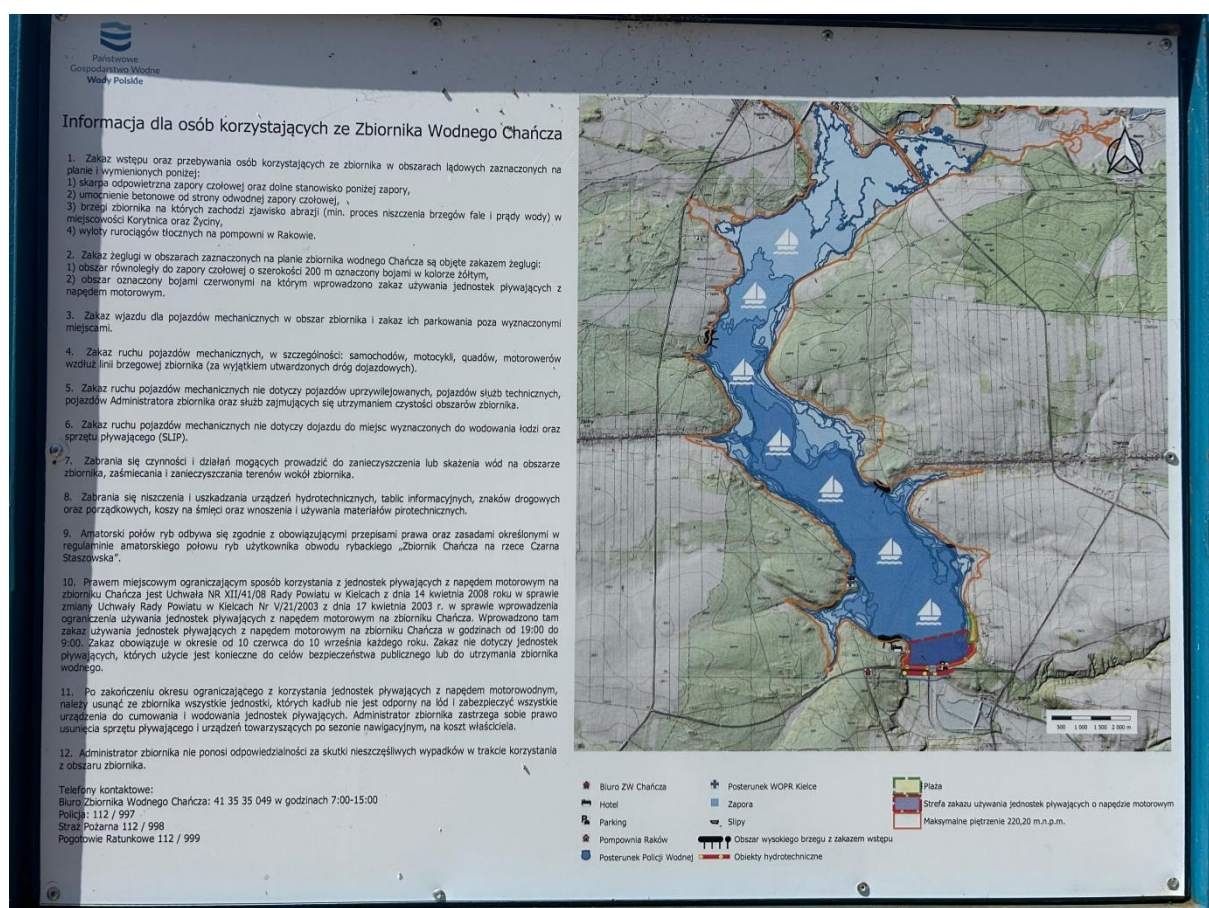

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Plaża Główna I - Chańcza (gmina Staszów):

Na terenie sąsiadującej gminy Staszów zlokalizowana jest Plaża Główna I - jedno z lepiej zagospodarowanych miejsc rekreacyjnych w rejonie zbiornika Chańcza. Teren ten cieszy się dużym zainteresowaniem, zarówno wśród mieszkańców gminy Staszów, jak i odwiedzających z gminy Raków.

Na miejscu dostępna jest rozbudowana infrastruktura turystyczna m.in. wypożyczalnie łódek, kempingi, punkty gastronomiczne, budki sezonowe, a także strefy rekreacyjne, z których korzystają użytkownicy quadów. Teren jest częściowo oznakowany, a w akwenie rozmieszczone są boje wyznaczające obszar strefy ciszy. Dodatkowo, w przestrzeni tej znajdują się tablice informacyjne kierowane do osób korzystających ze zbiornika.

Mimo relatywnie lepszej organizacji, także i tutaj nie funkcjonuje strzeżone kąpielisko z obecnością ratowników, co należy uwzględnić przy analizie ogólnego poziomu bezpieczeństwa całego obszaru Chańczy.

Nad bezpieczeństwem zbiornika wodnego Chańcza w okresie letnim czuwa patrol policji wodnej, która pilnuje bezpieczeństwa i porządku na wodach zbiornika oraz pełni funkcję prewencyjną na terenach przywodnych.

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Wnioski:

Zbiornik Chańcza, mimo dużego potencjału turystycznego i rekreacyjnego, w obecnym stanie stwarza szereg zagrożeń dla użytkowników. Brak oficjalnych, strzeżonych kąpielisk, liczne nieoznakowania, a także niekontrolowany ruch turystyczny, to kluczowe czynniki ryzyka, które wymagają pilnej analizy i reakcji ze strony odpowiednich służb i zarządców terenu.

Dodatkowe zagrożenia, takie jak:

- susza i obniżenie poziomu wody;
- częste zakwity sinic;
- brak infrastruktury ratowniczej i ostrzegawczej;
- niezabezpieczone kładki, dzikie plaże;
- zarośnięte i niestabilne linie brzegowe;
- użytkowanie sprzętu motorowodnego w nieuregulowany sposób.

– wskazują na potrzebę wprowadzenia kompleksowego planu zarządzania bezpieczeństwem wokół zbiornika.

Zalecane działania obejmują m.in.:

- wprowadzenie wyraźnego oznakowania stref zagrożeń;
- formalizację najczęściej użytkowanych miejsc kąpeli;
- instalację infrastruktury ostrzegawczej i zabezpieczającej (np. boi, tablic informacyjnych, barier przy kładkach);
- kampanie informacyjne dla turystów i użytkowników;
- rozważenie przywrócenia strzeżonych kąpielisk w sezonie letnim;
- oraz stały monitoring jakości wody, ze szczególnym uwzględnieniem występowania sinic.

Zaniedbanie tych kwestii może prowadzić do poważnych incydentów, dlatego niezbędne jest wdrożenie skoordynowanych działań prewencyjnych i organizacyjnych.

4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych Gminy Raków

Na liczbę osób korzystających z obszarów wodnych istotny wpływ mają sprzyjające warunki atmosferyczne oraz okres wakacyjno-wypoczynkowy, kiedy zauważalnie wzrasta zainteresowanie rekreacją nad wodą, w tym kąpielami i korzystaniem ze sprzętu wodnego również w miejscach nieprzeznaczonych do tego celu. Wzmożony ruch turystyczny i rekreacyjny niesie ze sobą ryzyko wzrostu liczby incydentów, w tym przypadków utonięć.

Na terenie gminy Raków nie wyznaczono strzeżonych kąpielisk ani miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2017 poz. 1566 z późn. zm.).

4.1. Szczególnie groźne sytuacje to:

- niedostateczne umiejętności pływania;
- pływanie pod wpływem alkoholu;
- wstrząs termiczny;
- nadmierne oziębienie organizmu;
- wchodzenie do wody przy schorzeniach;
- skurcze;
- skakanie do nieznannej wody;
- przecenianie swoich sił i umiejętności;
- nieodpowiednia zabawa;
- miejsca zarośnięte przez roślinność wodną;
- nagła zmiana warunków na wodzie;
- kąpiel w miejscach niewyznaczonych;
- w przypadku dzieci - brak nadzoru rodziców;
- kąpiel w miejscach niedozwolonych, wypływanie na środek akwenu bez oznakowania, pływak jest mało widoczny dla sterników motorowodnych szybkich motorówek i skuterów wodnych szczególnie w słoneczną pogodę.

4.2. Zagrożenia dla osób kąpiących się

- braku lub słabej umiejętności pływania, niewłaściwej oceny tych umiejętności bądź złego stanu zdrowia;
- odbywanie długich kąpieli w wodzie o zbyt niskiej temperaturze;
- odbywanie kąpieli podczas niesprzyjających warunków atmosferycznych np. burza, mgła porywisty wiatr;
- pływanie na czczo lub po bezpośrednio po spożyciu posiłku;
- pływanie po zapadnięciu zmroku oraz w nocy;

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

- korzystania z miejsc nie przystosowanych do kąpiei - wpływanie w strefy porośnięte roślinnością wodną lub w miejsca bagniste, wykonywania skoków do wody bez znajomości głębokości i występowania obiektów zanurzonych;
- odbywania kąpiei w stanie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających;
- możliwość kolizji z jednostkami pływającymi, wypływanie poza rejon wyznaczonych pływalni i kąpiel w miejscach niestrzeżonych;
- Nieprzestrzeganie przez sterników motorowodnych odpowiednich odległości i prędkości w okolicach oznakowanych kąpielisk, wytwarzanie dużej fali.

4.3. Zagrożenia dla osób poruszających się jednostkami pływającymi.

- niedostatecznych umiejętności sterowania jednostką, wykonywania ryzykownych manewrów, niedostosowania takielunku statków żaglowych do aktualnych warunków pogodowych, brawura;
- słabej wiedzy na temat batymetrii akwenu, występowania nieoznaczonych miejsc niebezpiecznych - przedmiotów zanurzonych w wodzie;
- złego stanu zdrowia osoby sterującej jednostką bądź pozostawania tej osoby pod wpływem alkoholu lub środków odurzających;
- niekorzystnych warunków pogodowych (szkwałów, silnego falowania, wyładowań atmosferycznych);
- braku odpowiednich środków bezpieczeństwa, w szczególności indywidualnych środków wypornościowych: kamizelek ratunkowych lub asekuracyjnych, a w przypadku większych jednostek – także kół ratunkowych i gaśnic;
- braku uprawnień do sterowania jednostką pływającą.

4.4. Zagrożenia dla osób nurkujących z użyciem aparatów nurkowych.

- niedostatecznych kwalifikacji i praktyki nurkowej;
- nieprawidłowej oceny warunków wpływających na bezpieczeństwo nurkowania, w tym widoczności pod wodą;
- przekraczania maksymalnej głębokości nurkowania wynikającej z posiadanych kwalifikacji;
- występowania w wodzie obiektów zagrażających unieruchomieniu płetwonurka pod wodą, w szczególności zatopionych sieci rybackich;
- braku asekuracji i oznaczenia miejsca nurkowania.

Podmiot uprawniony do wykonywania ratownictwa wodnego ma obowiązek ujawniania zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych i przekazywania informacji o ujawnionych zagrożeniach właściwej radzie gminy, wynikający z art. 14 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy. Powinien realizować na obszarze, na którym wykonuje

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

ratownictwo wodne. Ustawodawca nie przewidział żadnych uprawnień kontrolnych dla podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego, stąd też jako nie mające podstaw prawnych są działania tych podmiotów, polegające na dokonywaniu „kontroli”, „audytów”, „przeglądów” pod względem zapewnienia warunków bezpieczeństwa przez zarządzających wyznaczonymi obszarami wodnymi i sposobu realizacji przez zarządzających wyznaczonymi obszarami wodnymi obowiązków określanych ustawą. Dopuszczalne jest natomiast wydawanie - na zlecenie zarządzającego wyznaczonym obszarem wodnym – opinii w kwestii warunków bezpieczeństwa na danym wyznaczonym obszarze wodnym.

4.5. Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie

- braku wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa i sportów zimowych;
- załamanie się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na zbyt cienki lód, w szczególności w rejonach dopływu i odpływu wód powierzchniowych oraz obszarów źródliskowych;
- załamania się pokrywy lodowej po wjeździe na lód, wbrew obowiązującym zakazom, samochodem, ciągnikiem lub ądem;
- w przypadku wypadnięcia do wody - brak lub słaba umiejętność pływania, szok termiczny, szybkie wychłodzenie organizmu, brak sprzętu asekuracyjnego umożliwiającego wyjście na lód;
- niewłaściwego dla warunków pogodowych ubrania, skutkującego wyziębieniem organizmu, możliwością powstawania odmrożeń lub zamarznięcia, zwłaszcza w sytuacji pozostawania pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

4.6. Zagrożenia dla osób uprawiających morsowanie - kąpiel w zimnej wodzie.

- braku badań lekarskich stwierdzających czy nie ma żadnych poważnych przeciwwskazań do morsowania;
- ryzyko szoku termicznego;
- brak odpowiedniego przygotowania i rozgrzewki przed wejściem do wody;
- zbyt długi czas przebywania w zimnej wodzie;
- samotne morsowanie - zdarzają się wypadki, np.: spowodowane stresem, paniką, czy brakiem doświadczenia.
- Może wystąpić:
 - utrata świadomości, paraliż obwodowy;
 - hipotermia, czyli wychłodzenie organizmu;
 - zaburzenie rytmu serca i niewydolność krążenia;
 - niedokrwienie mózgu i zapalenie płuc.

5. Siły i środki, które mogą być wykorzystywane dla ograniczania zagrożeń oraz akcji ratowniczych na obszarach wodach Gminy Raków.

Na podstawie oględzin miejsc potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi na obszarach wodnych Gminy Raków należy stwierdzić, że jedynie stawy i zbiorniki ogólnodostępne mogą stanowić zagrożenie dla osób wykorzystujących akweny do kąpania się uprawiania sportu lub rekreacji.

W ramach działań prewencyjnych planuje się przy współpracy z Policją dokonywanie oględzin w celu wskazania miejsc gdzie akweny mogą wykorzystywane być jako dzikie kąpieliska lub miejsc gdzie grupuje się młodzież.

Na terenie gminy Raków działa 5 jednostek OSP typu „S” (Chańcza, Ociesęki, Raków, Szumsko, Wola Wąkopna). W ramach akcji prewencyjnych przy współpracy z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi planowane są akcje informacyjne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży z zakresu występujących zagrożeń oraz zachowania bezpieczeństwa na obszarach wodnych i zalodzonych. W przypadku działań ratowniczych na akwenach, w pierwszej kolejności działania podejmują jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG tj. OSP Chańcza, Raków, Szumsko i Ociesęki.

Jednostki wyposażone są w sprzęt do działań następująco²:

OSP Chańcza posiada samochód średni marki MAN, średni STAR, łódź śrubową z 2024 r, łódź śrubowa z 2012 r, pompy do wody, zestaw ratownictwa technicznego, zestaw do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, piły, aparaty powietrzne oraz sprzęt ochrony osobistej strażaka.

OSP Raków posiada samochód średni marki Mercedes Benz z 2009 r. ciężki marki Scania z 2024, Quad TGB 970 z 2024 r., łódź śrubową z 2017 r., łódź płaskodenną z 2015 r., samochód lekki marki Polonez z 1998 r., lekki marki Toyota z 2016 r., sanie lodowe, pompy do wody, zestaw ratownictwa technicznego, zestaw do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, piły, aparaty powietrzne, kamerę do poszukiwań podwodnych oraz sprzęt ochrony osobistej strażaka.

OSP Szumsko posiada ciężki samochód marki Volvo FLD3c z 2024 r., i Tatra 815 z 1989 r., zastaw do ratownictwa technicznego, zestaw do ratownictwa technicznego, zestaw do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, pompy do wody, piły, aparaty powietrzne oraz sprzęt ochrony osobistej strażaka.

² Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

OSP Ociesęki posiada samochód ratowniczo gaśniczy średni marki MAN z 2023 r., średni marki STAR z 1979 r. Mikrobuse Opel Vivaro z 2008 r., łódź płaskodenną z 2003 r., zestaw ratownictwa technicznego, zestaw do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, pompy do wody, piły oraz sprzęt ochrony osobistej strażaka.

W celu usprawnienia działań ratowniczo-gaśniczych na terenie zbiornika Chańcza wskazano rekomendowane lokalizacje, które ze względu na swoje cechy oraz dostęp do akwenu stanowią optymalne punkty startowe dla działań ratowniczych.

1. Plaża w miejscowości Chańcza

Ze względu na łatwy dostęp do linii brzegowej oraz bliskość domków letniskowych, plaża w Chańczy stanowi dogodne miejsce do wodowania łodzi ratowniczych. Miejsce to charakteryzuje się otwartym dostępem do akwenu oraz możliwością szybkiego dotarcia do rejonów kąpielisk i okolicznych terenów rekreacyjnych.

2. Plaża przy tamie i ośrodku wypoczynkowym „Cztery Wiatry” (teren Gminy Staszów)

To dobrze zagospodarowane miejsce rekreacyjne z rozbudowaną infrastrukturą turystyczną, dogodnym dostępem do wody oraz bliskością punktów gastronomicznych i kempingów. Linia brzegowa przy tamie umożliwia szybkie i bezpieczne wodowanie łodzi ratowniczych, co jest kluczowe dla efektywnych działań ratowniczych.

3. Obszar przy łowisku i domkach letniskowych (działka nr ewid. 1015/4)

Pomimo braku oficjalnej infrastruktury ratowniczej, teren ten ze względu na duży ruch turystyczny i rekreacyjny powinien być rozważany jako punkt wodowania. Woda jest tam łatwo dostępna, co pozwala na szybkie rozpoczęcie działań ratowniczych.

6. Telefony alarmowe

W przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia lub życia dla osób lub zwierząt na obszarach wodnych, należy kontaktować się z Centrum Powiadamiania Ratunkowego tel. 112.

Inne telefony:

– **Komisariat Policji w Rakowie**

ul. Leśna 1, 26 - 035 Raków

tel. 41 349 36 95

– **Komenda Miejska Policji w Kielcach**

ul. Wesoła 43, 25-363 Kielce

tel. 47 801 33 10 lub 47 801 3818

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

– **Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach**

ul. Sandomierska 81/83, 25-324 Kielce

tel. 41 369 30 10

– **Świętokrzyskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe**

ul. Zagórska 182A, 25-362 Kielce

tel: 26 074 32 54

– **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kielcach**

ul. Leona Skibińskiego 4, 25-819 Kielce

tel. alarmowy 887 435 432

7. Podsumowanie

1. Analiza występujących zagrożeń na obszarach wodnych ma na celu informowanie mieszkańców gminy Raków o występujących zagrożeniach na akwenach, obowiązku przestrzegania znaków nakazu i zakazu oraz zapoznaniu się z zasadami korzystania z danego terenu.
2. W wyniku dokonania oględzin oraz oceny zagrożeń, wskazano miejsca które mogą stanowić potencjalne zagrożenia dla osób korzystających z rzek i zbiorników wodnych. Mimo, że na terenie gminy nie ma strzeżonych „kąpielisk” oraz „miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli” (w myśl ustawy Prawo Wodne), to nie można wykluczyć przypadków korzystania z akwenów do kąpeli przez pojedyncze osoby, w szczególności dzieci i młodzież.
3. W pkt 3 wskazano zbiornik gdzie zidentyfikowano potencjalne zagrożenie. W sezonie letnim należy te miejsca okresowo monitorować i w przypadku wykorzystania tych miejsc przez osoby do plażowania i kąpeli, należy te miejsca dodatkowo oznakować zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r., w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

Spis tabel.

Tabela 1. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Raków	12
--	----

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina Raków na tle powiatu kieleckiego i sąsiadujących gmin	7
Rysunek 2. Park Krajobrazowy na terenie gminy Raków	8
Rysunek 3. Obszar Chronionego Krajobrazu na terenie gminy Raków	9
Rysunek 4. Natura 2000 na terenie gminy Raków	10
Rysunek 5. Użytki ekologiczne i pomniki przyrody na terenie gminy Raków	11
Rysunek 6. JCWP na tle gminy Raków	12
Rysunek 7. Zbiornik Wodny Chańcza	13
Rysunek 8. Zbiornik Wodny Chańcza w obrębie gminy Raków	15

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Raków

ARKUSZ UZGODNIEŃ

Lp.	Nazwa instytucji	Data	Opinia uzgadniająca	Znak sprawy, data, stanowisko służbowe, imię i nazwisko uzgadniającego
1.	Komenda Miejska Policji w Kielcach	19.08.2025 r.	Uzgodniono	Pismo E-KZ-0151/78/2025 z dnia 19.08.2025 r. Pierwszy Zastępca Komendanta Miejskiego Policji w Kielcach mł. insp. Grzegorz Wira
2.	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach	18.08.2025 r.	Uzgodniono	Pismo MR.0761.30.2.2025 z dnia 18.08.2025 r. Zastępca Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach st. bryg. Piotr Sokół